

ผลการทดลอง

4.1 วิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีของวัตถุดิบ

วิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีของน้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack และพันธุ์รวม สมบัติที่วิเคราะห์ ได้แก่ ปริมาณโปรตีน, ปริมาณไขมัน, ปริมาณความชื้น, ปริมาณเถ้า และปริมาณเกลือ ผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ 4.1

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.1 องค์ประกอบทางเคมีของน้ำนึ่งปลาทูน้ำพันธุ skipjack และพันธุรวม

องค์ประกอบทางเคมี	ค่าเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	น้ำนึ่งปลาทูน้ำพันธุ skipjack	น้ำนึ่งปลาทูน้ำพันธุรวม
ร้อยละของความชื้น	91.05 $\pm$ 1.41	89.50 $\pm$ 0.93
ร้อยละของปริมาณโปรตีน (Nx6.25)	6.54 $\pm$ 0.40	8.32 $\pm$ 0.52
ร้อยละของปริมาณไขมัน	0.41 $\pm$ 0.03	0.57 $\pm$ 0.02
ร้อยละของปริมาณเถ้า	1.53 $\pm$ 0.05	1.24 $\pm$ 0.04
ร้อยละของคาร์โบไฮเดรต	0.47 $\pm$ 0.04	0.37 $\pm$ 0.02
ร้อยละของปริมาณเกลือ (น้ำหนักต่อปริมาตร)	0.94 $\pm$ 0.08	0.82 $\pm$ 0.05

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

4.2 ศึกษาภาวะที่เหมาะสมในการย่อยสลายน้ำนิ่งปลาหน้าด้วยเอนไซม์

4.2.1 ปริมาณเอนไซม์และอุณหภูมิในการย่อยสลาย

ปรับ pH ของน้ำนิ่งปลาหน้าแต่ละพันธุ์จาก 6.0 เป็น 6.5 จากนั้นย่อยสลายโปรตีนด้วยสารละลายเอนไซม์ Neutrase® (0.5 unit/g) ปริมาณ 0.5, 1.0, 1.5, 2.0 และ 2.5 % โดยปริมาตร ที่อุณหภูมิ 45, 50, 55 และ 60 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที ผลการวิเคราะห์ค่า DH แสดงดังตารางที่ 4.2 - 4.3 และกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่า DH กับปริมาณเอนไซม์ มีดังรูปที่ 4.1- 4.2

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.2 ค่า DH ของน้ำนึ่งปลาทูน้ำพันธุ์ skipjack และพันธุ์รวม ที่ผ่านการย่อยสลายด้วย สารละลายเอนไซม์ Neutrastase® (0.5 unit/g) ปริมาณ 0.5, 1.0, 1.5, 2.0 และ 2.5 % โดยปริมาตร ที่อุณหภูมิ 45, 50, 55 และ 60 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที

ปริมาณสารละลายเอนไซม์ Neutrastase ® (%)	อุณหภูมิ (°C)	DH (%)	
		ค่าเฉลี่ย ± ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
		น้ำนึ่งปลาทูน้ำพันธุ์ skipjack	น้ำนึ่งปลาทูน้ำพันธุ์รวม
0.5	45	70.77 ^f ± 0.04	72.12 ⁱ ± 0.02
	50	71.83 ^g ± 0.03	73.25 ^h ± 0.08
	55	74.50 ^d ± 0.13	74.94 ^f ± 0.17
	60	68.10 ^g ± 0.50	70.22 ^k ± 0.09
1.0	45	72.66 ^g ± 0.06	74.30 ^g ± 0.01
	50	74.49 ^d ± 0.07	75.56 ^g ± 0.03
	55	77.04 ^a ± 0.03	78.24 ^b ± 0.34
	60	70.53 ^f ± 0.66	71.70 ^j ± 0.13
1.5	45	74.23 ^d ± 0.06	75.10 ^f ± 0.04
	50	76.21 ^b ± 0.13	76.77 ^d ± 0.12
	55	77.32 ^a ± 0.12	79.34 ^a ± 0.08
	60	72.19 ^e ± 0.01	73.51 ^h ± 0.17
2.0	45	75.26 ^c ± 0.09	76.08 ^d ± 0.11
	50	76.24 ^b ± 0.20	78.17 ^b ± 0.05
	55	77.31 ^a ± 0.40	79.36 ^a ± 0.23
	60	73.38 ^d ± 0.17	74.30 ^g ± 0.01
2.5	45	75.28 ^c ± 0.25	77.09 ^c ± 0.05
	50	76.43 ^b ± 0.07	78.15 ^b ± 0.03
	55	77.33 ^a ± 0.13	79.36 ^a ± 0.10
	60	73.88 ^d ± 0.04	76.11 ^d ± 0.14

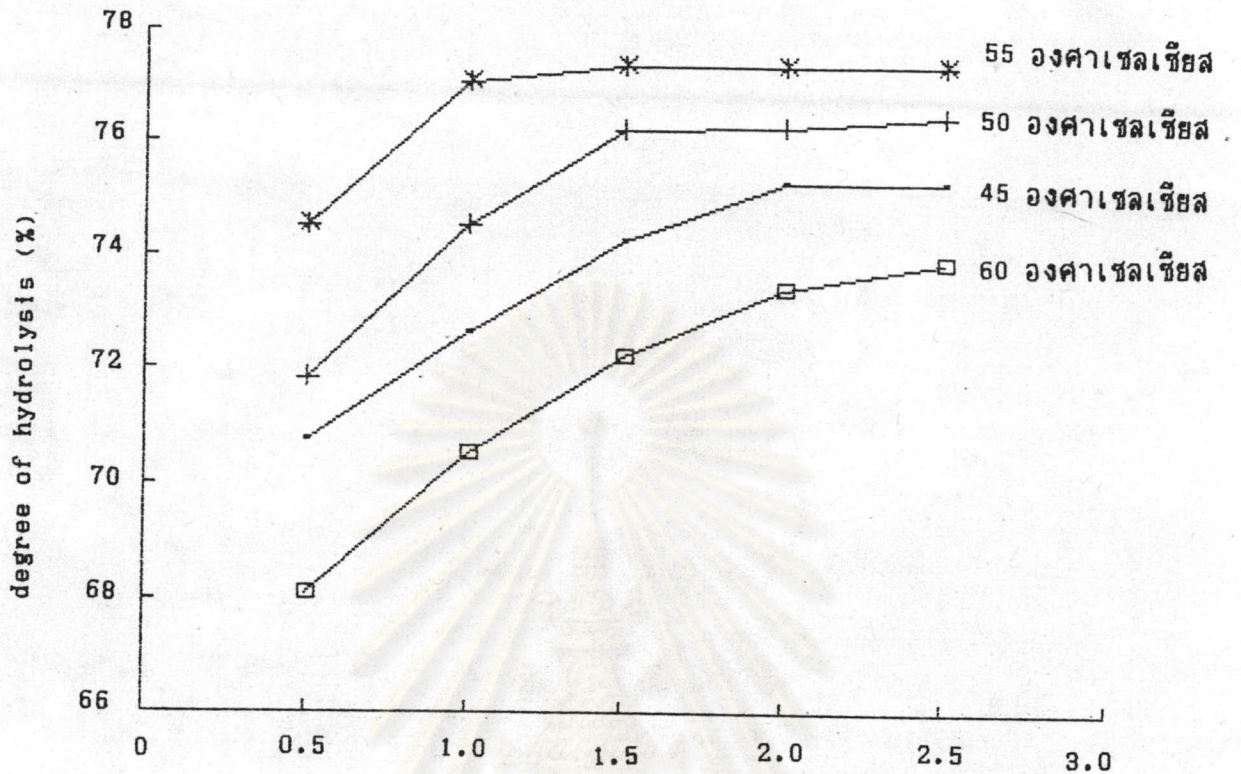
a, b, c, d,..... ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันจากแถวตั้งเดียวกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ (p < 0.05)

ตารางที่ 4.3 การวิเคราะห์ความแปรปรวนค่า DH ของน้ำนิ่งปลาหน้าพันธุ์ skipjack และพันธุ์รวมที่ผ่านการย่อยสลายด้วยสารละลายเอนไซม์ Neutrase® (0.5 unit/g) ปริมาณ 0.5, 1.0, 1.5, 2.0 และ 2.5 % โดยปริมาตร ที่อุณหภูมิ 45, 50, 55 และ 60 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที

SOV	d.f.	MS	
		น้ำนิ่งปลาหน้าพันธุ์ skipjack	น้ำนิ่งปลาหน้าพันธุ์รวม
ปริมาณสารละลายเอนไซม์ Neutrase ® (A)	4	27.305*	31.219*
อุณหภูมิ (B)	3	44.770*	45.980*
AB	12	0.771*	0.690*
error	20	0.071	0.017

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

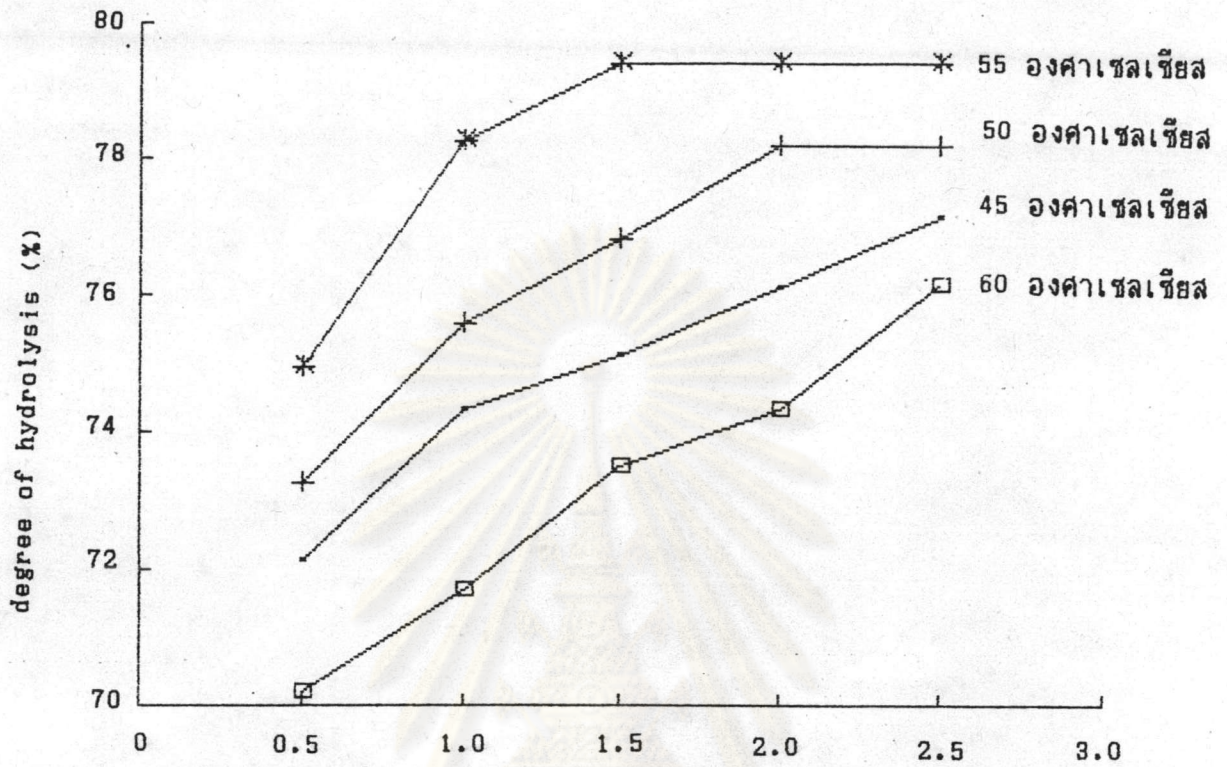
ศูนย์วิทยาศาสตร์การ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปริมาณสารละลายเอนไซม์ Neutrase 0.5 unit/g (โดยปริมาตร)

รูปที่ 4.1 อัตราการย่อยสลายโปรตีนในน้ำแข็งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack ด้วยสารละลายเอนไซม์ Neutrase® (0.5 unit/g) ปริมาณ 0.5, 1.0, 1.5, 2.0 และ 2.5 % โดยปริมาตร ที่อุณหภูมิ 45, 50, 55 และ 60 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที

ศูนย์วิทยาศาสตร์การ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปริมาณสารละลายเอนไซม์ Neutrase 0.5 unit/g (โดยปริมาตร)

รูปที่ 4.2 อัตราการย่อยสลายโปรตีนในน้ำนึ่งปลาทูน่าแห้งร่วมกับสารละลายเอนไซม์ Neutrase® (0.5 unit/g) ปริมาณ 0.5, 1.0, 1.5, 2.0 และ 2.5 % โดยปริมาตร ที่อุณหภูมิ 45, 50, 55 และ 60 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ พบว่า การใช้สารละลายเอนไซม์ Neutrase® (0.5 unit/g) ปริมาณ 1.0 และ 1.5 % โดยปริมาตร ย่อยสลายโปรตีนในน้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack และพันธุ์รวมตามลำดับ ที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 นาที โปรตีนไฮโดรไลเซตที่ได้มีค่า DH สูงสุดอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) จึงเลือกตัวอย่างดังกล่าวสำหรับการทดลองขั้นต่อไป

4.2.2 ค่า pH และเวลาในการย่อยสลาย

ปรับ pH ของน้ำนิ่งปลาทูน่าแต่ละพันธุ์จาก 6.0 เป็น 5.5, 6.5 และ 7.5 ย่อยสลายโปรตีนในน้ำนิ่งปลาทูน่าทั้งสองชนิดด้วยสารละลายเอนไซม์ Neutrase® (0.5 unit/g) ปริมาณ 1.0 และ 1.5 % โดยปริมาตร ตามลำดับ ที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 10 และ 20 นาที ผลการวิเคราะห์ค่า DH แสดงดังตารางที่ 4.4-4.5 และผลการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านกลิ่นแสดงดังตารางที่ 4.8 - 4.9

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.4 ค่า DH ของน้ำนึ่งปลาทูน่านพันธุ์ skipjack และพันธุ์รวม pH 5.5, 6.5 และ 7.5 ที่ผ่านการย่อยสลายด้วยสารละลายเอนไซม์ Neutrase® (0.5 unit/g) ปริมาณ 1.0 และ 1.5 % โดยปริมาตร ตามลำดับ ที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 10 และ 20 นาที

pH	เวลา (นาที)	DH (%)	
		ค่าเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
		น้ำนึ่งปลาทูน่านพันธุ์ skipjack	น้ำนึ่งปลาทูน่านพันธุ์รวม
5.5	10	49.21 $\pm$ 1.43	54.49 $\pm$ 0.36
	20	57.01 $\pm$ 0.10	62.41 $\pm$ 0.43
6.5	10	48.93 $\pm$ 1.21	53.49 $\pm$ 0.56
	20	56.12 $\pm$ 0.71	61.46 $\pm$ 0.09
7.5	10	50.68 $\pm$ 0.63	55.49 $\pm$ 0.58
	20	59.01 $\pm$ 0.95	63.15 $\pm$ 0.07

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.5 การวิเคราะห์ความแปรปรวนค่า DH ของน้ำนิ่งปลาทูกาน้ำหนัก skipjack และ น้ำนิ่งรวม pH 5.5, 6.5 และ 7.5 ที่ผ่านการย่อยสลายด้วยสารละลายเอนไซม์ Neutrase® (0.5 unit/g) ปริมาณ 1.0 และ 1.5 % โดยปริมาตร ตามลำดับ ที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 10 และ 20 นาที

SOV	d.f.	MS.	
		น้ำนิ่งปลาทูกาน้ำหนัก skipjack	น้ำนิ่งปลาทูกาน้ำหนักรวม
pH (A)	2	5.186 [*]	3.937 [*]
เวลา (B)	1	181.277 [*]	180.883 [*]
AB	2	0.322	1.953
error	6	0.888	0.195

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ พบว่า อิทธิพลร่วมระหว่าง pH ของน้ำนิ่งปลาทูกาน้ำหนักแต่ละชนิดกับเวลาที่ใช้ในการย่อยสลายมีผลต่อค่า DH อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) แต่ pH ของน้ำนิ่งปลาทูกาน้ำหนักทั้งสองชนิด และเวลาที่ใช้ในการย่อยสลาย มีผลต่อค่า DH อย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) จึงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของตัวแปรทั้งสองด้วยวิธี Duncan's New Multiple Range Test ผลการเปรียบเทียบแสดงดังตารางที่ 4.6 และ 4.7 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.6 ผลของ pH ต่อค่า DH ของน้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack และพันธุ์รวม ที่ผ่านการย่อยสลายด้วยสารละลายเอนไซม์ Neutrase® (0.5 unit/g) ปริมาณ 1.0 และ 1.5 % โดยปริมาตรตามลำดับ ที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส

pH	DH (%)	
	ค่าเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	น้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack	น้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์รวม
5.5	53.11 ^b $\pm$ 4.57	58.45 ^b $\pm$ 4.58
6.5	52.52 ^b $\pm$ 4.23	57.47 ^c $\pm$ 4.62
7.5	54.84 ^a $\pm$ 4.85	59.32 ^a $\pm$ 4.43

a, b, c ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันจากแถวตั้งเดียวกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.7 ผลของเวลาในการย่อยสลายต่อค่า DH ของน้ำนึ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack และพันธุ์รวม ที่ผ่านการย่อยสลายด้วยสารละลายเอนไซม์ Neutrase® (0.5 unit/g) ปริมาณ 1.0 และ 1.5 % โดยปริมาตรตามลำดับ ที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส

เวลา (นาที)	DH (%)	
	ค่าเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	น้ำนึ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack	น้ำนึ่งปลาทูน่าพันธุ์รวม
10	49.60 ^b $\pm$ 1.21	54.48 ^b $\pm$ 0.99
20	57.37 ^a $\pm$ 1.42	62.34 ^a $\pm$ 0.78

a, b ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันจากแถวตั้งเดียวกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.8 คະแนนเฉลี่ยการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านกลิ่นของน้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack และพันธุ์รวม pH 5.5, 6.5 และ 7.5 ที่ผ่านการย่อยสลายด้วยสารละลายเอนไซม์ Neutrase® (0.5 unit/g) ปริมาณ 1.0 และ 1.5 % โดยปริมาตร ตามลำดับ ที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 10 และ 20 นาที

pH	เวลา (นาที)	คະแนนเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
		น้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack	น้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์รวม
5.5	10	6.78 ^b $\pm$ 0.91	6.58 ^b $\pm$ 0.75
	20	6.03 ^c $\pm$ 0.57	5.98 ^b $\pm$ 0.86
6.5	10	7.57 ^a $\pm$ 0.36	7.58 ^a $\pm$ 0.64
	20	6.00 ^c $\pm$ 0.61	5.91 ^b $\pm$ 0.78
7.5	10	6.80 ^b $\pm$ 0.71	6.57 ^b $\pm$ 0.80
	20	6.27 ^{b,c} $\pm$ 0.62	6.35 ^b $\pm$ 0.57

a, b, c ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันจากแถวตั้งเดียวกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ศูนย์วิทยาศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.9 การวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านกลิ่นของ น้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack และพันธุ์รวม pH 5.5, 6.5 และ 7.5 ที่ผ่านการย่อยสลายด้วยสารละลายเอนไซม์ Neutrase® (0.5 unit/g) ปริมาณ 1.0 และ 1.5 % โดยปริมาตรตามลำดับ ที่อุณหภูมิ 55 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 10 และ 20 นาที

SOV	d.f.	MS.	
		น้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack	น้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์รวม
pH (A)	2	0.765	1.110
เวลา (B)	1	13.538*	10.458*
AB	2	1.482*	2.817*
panelist	9	0.482	0.681
error	45	0.421	0.520

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ พบว่า pH 7.5 เป็น pH ที่ดีที่สุดสำหรับการย่อยสลายด้วยสารละลายเอนไซม์ Neutrase® (0.5 unit/g) และเมื่อเวลาในการย่อยสลายเพิ่มขึ้นค่า DH ของผลิตภัณฑ์เพิ่มมากขึ้น แต่จากคะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านกลิ่น น้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack และพันธุ์รวม pH 6.5 ที่ย่อยสลายด้วยสารละลายเอนไซม์ Neutrase® (0.5 unit/g) โดยใช้เวลา 10 นาที มีคะแนนกลิ่นสูงสุด ($p < 0.05$) จึงเลือกผลิตภัณฑ์จากภาวะที่ให้กลิ่นดีที่สุดดังกล่าวสำหรับการทดลองขั้นต่อไป

4.3 ศึกษาภาวะที่เหมาะสมในการย่อยสลายน้ำนิ่งปลาทูน้ำด้วยกรดเกลือ

4.3.1 ปริมาณกรดเกลือและอุณหภูมิในการย่อยสลาย

ย่อยสลายโปรตีนในน้ำนิ่งปลาทูน้ำแต่ละพันธุ์ด้วยกรดเกลือเข้มข้น 6 M. ปริมาณ 5, 10, 15, 20 และ 25 % โดยปริมาตร ที่อุณหภูมิ 50 และ 60 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 4 ชั่วโมง ผลการวิเคราะห์ค่า DH แสดงดังตารางที่ 4.10-4.11 และกราฟแสดงความสัมพันธ์ระหว่างค่า DH กับปริมาณกรดเกลือ มีดังรูปที่ 4.3-4.4

ตารางที่ 4.10 ค่า DH ของน้ำนิ่งปลาทูน้ำพันธุ์ skipjack และพันธุ์รวมที่ผ่านการย่อยสลายด้วยกรดเกลือเข้มข้น 6 M. ปริมาณ 5, 10, 15, 20 และ 25 % โดยปริมาตร ที่อุณหภูมิ 50 และ 60 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 4 ชั่วโมง

ปริมาณกรดเกลือ 6 M. (%โดยปริมาตร)	อุณหภูมิ (°C)	ค่าเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
		น้ำนิ่งปลาทูน้ำพันธุ์ skipjack	น้ำนิ่งปลาทูน้ำพันธุ์รวม
5	50	19.16 ^a $\pm$ 0.16	21.23 ^a $\pm$ 0.04
	60	26.72 ^b $\pm$ 0.42	28.44 ^b $\pm$ 0.01
10	50	23.66 ^c $\pm$ 0.10	26.36 ^c $\pm$ 0.16
	60	32.70 ^b $\pm$ 0.28	35.11 ^b $\pm$ 0.21
15	50	28.41 ^d $\pm$ 0.30	30.76 ^d $\pm$ 0.43
	60	40.29 ^m $\pm$ 0.12	43.40 ^m $\pm$ 0.38
20	50	30.30 ^c $\pm$ 0.06	32.05 ^c $\pm$ 0.72
	60	40.26 ^m $\pm$ 0.11	43.43 ^m $\pm$ 0.21
25	50	30.67 ^c $\pm$ 0.23	32.10 ^c $\pm$ 0.13
	60	40.25 ^m $\pm$ 0.41	43.46 ^m $\pm$ 0.71

a, b, c, d, ... ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันจากแถวตั้งเดียวกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

($p < 0.05$)

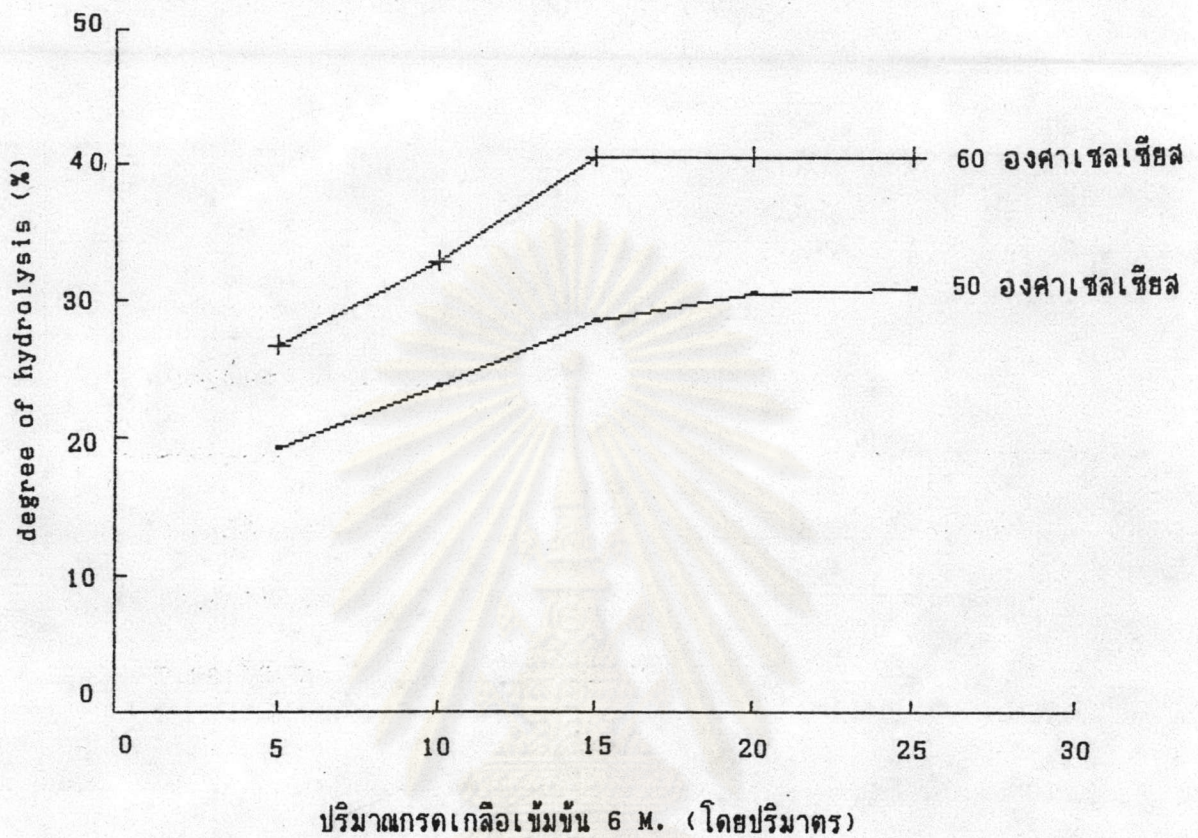
ตารางที่ 4.11 การวิเคราะห์ความแปรปรวนค่า DH ของน้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack และพันธุ์รวมที่ผ่านการย่อยสลายด้วยกรดเกลือเข้มข้น 6 M. ปริมาณ 5, 10, 15, 20 และ 25 % โดยปริมาตร ที่อุณหภูมิ 50 และ 60 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 4 ชั่วโมง

SOV	d.f.	MS.	
		น้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack	น้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์รวม
ปริมาณกรดเกลือเข้มข้น 6 M. (A)	4	115.768*	102.694*
อุณหภูมิ (B)	1	371.121*	471.352*
AB	4	2.259*	2.661*
error	10	0.057	0.085

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

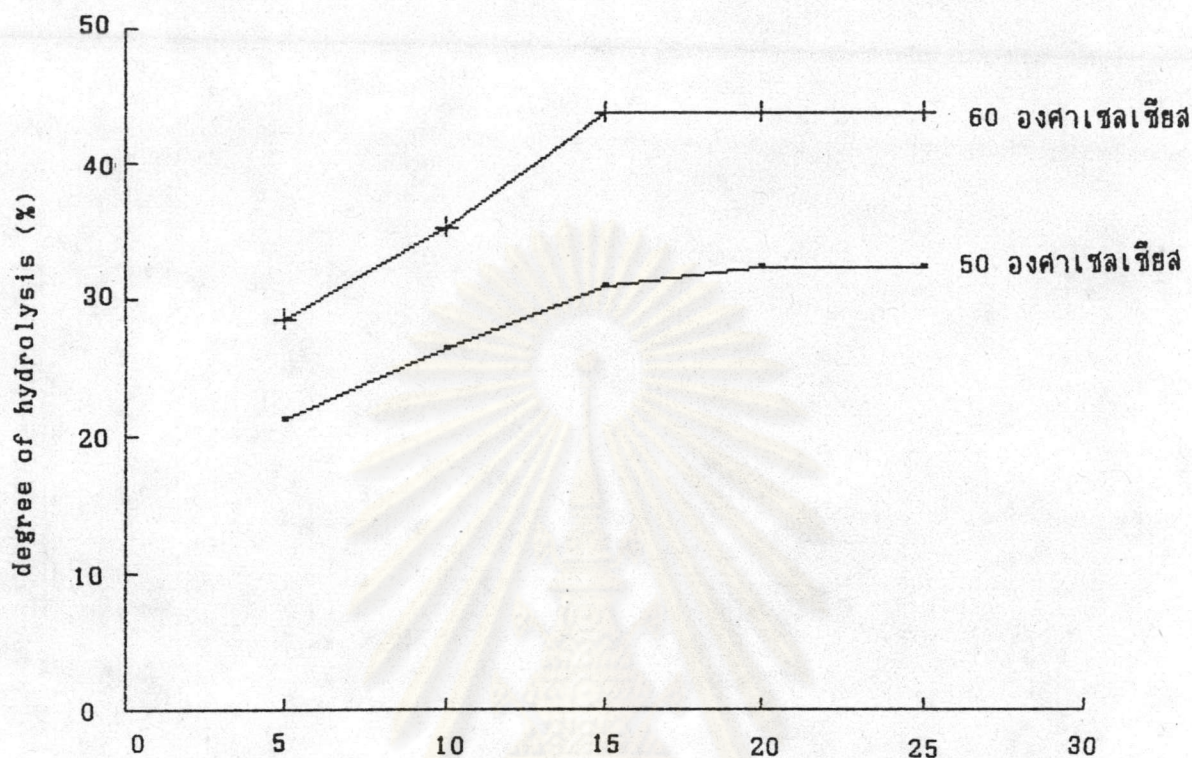
ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รูปที่ 4.3 อัตราการย่อยสลายโปรตีนในน้ำนึ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack ด้วยกรดเกลือเข้มข้น 6 M. ปริมาณ 5, 10, 15, 20 และ 25 % โดยปริมาตร ที่อุณหภูมิ 50 และ 60 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 4 ชั่วโมง

ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปริมาณกรดเกลือเข้มข้น 6 M. (โดยปริมาตร)

รูปที่ 4.4 อัตราการย่อยสลายโปรตีนในน้ำนิ่งปลาทุ่น้ำน้รู่ร่วมด้วยกรดเกลือเข้มข้น 6 M. ปริมาณ 5, 10, 15, 20 และ 25 % โดยปริมาตร ที่อุณหภูมิ 50 และ 60 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 4 ชั่วโมง

ศูนย์วิทยาศาสตร์สุขภาพ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสถิติ พบว่า เมื่อใช้กรดเกลือเข้มข้น 6 M. ปริมาณ 15 % โดยปริมาตร ย่อยสลายโปรตีนในน้ำนึ่งปลาท่อน้ำหนัก skipjack และพันธุ์รวม ที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 4 ชั่วโมง โปรตีนไฮโดรไลเซตที่ได้มีค่า DH สูงสุดอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) จึงเลือกตัวอย่างดังกล่าวสำหรับการทดลองขั้นต่อไป

4.3.2 เวลาในการย่อยสลาย

ย่อยสลายโปรตีนในน้ำนึ่งปลาท่อน้ำหนัก skipjack และพันธุ์รวมด้วยกรดเกลือเข้มข้น 6 M. ปริมาณ 15 % โดยปริมาตร ที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 ชั่วโมง ผลการวิเคราะห์ค่า DH แสดงดังตารางที่ 4.12-4.13 และผลการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านกลิ่นแสดงดังตารางที่ 4.14-4.15

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.12 ค่า DH ของน้ำนิ่งปลาทุ่นำพันธุ์ skipjack และพันธุ์รวมที่ผ่านการย่อยสลายด้วยกรดเกลือเข้มข้น 6 M. ปริมาณ 15 % โดยปริมาตร ที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 ชั่วโมง

เวลา (ชั่วโมง)	DH (%)	
	ค่าเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	น้ำนิ่งปลาทุ่นำพันธุ์ skipjack	น้ำนิ่งปลาทุ่นำพันธุ์รวม
1	12.56 ^f $\pm$ 0.57	13.82 ^f $\pm$ 0.93
2	21.50 ^e $\pm$ 0.26	25.07 ^e $\pm$ 0.09
3	32.50 ^d $\pm$ 0.66	38.53 ^d $\pm$ 0.20
4	40.20 ^c $\pm$ 0.06	45.77 ^c $\pm$ 1.01
5	49.68 ^b $\pm$ 0.42	50.69 ^b $\pm$ 0.88
6	58.41 ^a $\pm$ 0.29	59.55 ^a $\pm$ 0.09

a, b, c, d, ... ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันจากแถวตั้งเดียวกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ

($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.13 การวิเคราะห์ความแปรปรวนค่า DH ของน้ำนิ่งปลาทหน้าพันธุ์ skipjack และพันธุ์รวมที่ผ่านการย่อยสลายด้วยกรดเกลือเข้มข้น 6 M. ปริมาณ 15 % โดยปริมาตร ที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 ชั่วโมง

Source	d.f.	MS.	
		น้ำนิ่งปลาทหน้าพันธุ์ skipjack	น้ำนิ่งปลาทหน้าพันธุ์รวม
treatment	5	591.406*	573.195*
error	6	0.180	0.455

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.14 คะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านกลิ่นของน้ำนิ่งปลาทุ่นำพันธุ์ skipjack และพันธุ์รวมที่ผ่านการย่อยสลายด้วยกรดเกลือเข้มข้น 6 M. ปริมาณ 15 % โดยปริมาตร ที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 ชั่วโมง

เวลา (ชั่วโมง)	คะแนนเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	น้ำนิ่งปลาทุ่นำพันธุ์ skipjack	น้ำนิ่งปลาทุ่นำพันธุ์รวม
1	6.34 ^a $\pm$ 0.77	6.00 ^c $\pm$ 0.94
2	7.70 ^b $\pm$ 0.76	6.99 ^b $\pm$ 0.84
3	8.79 ^m $\pm$ 0.52	8.18 ^m $\pm$ 0.72
4	7.24 ^{b,c} $\pm$ 1.19	6.27 ^{b,c} $\pm$ 0.78
5	6.79 ^c $\pm$ 0.66	5.90 ^c $\pm$ 0.82
6	5.39 ^d $\pm$ 0.66	5.05 ^d $\pm$ 1.22

a, b, c, ... ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันจากแถวตั้งเดียวกันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.15 การวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านกลิ่นของน้ำนิ่งปลาทูนำพันธุ์ skipjack และพันธุ์รวมที่ผ่านการย่อยสลายด้วยกรดเกลือเข้มข้น 6 M. ปริมาณ 15 % โดยปริมาตร ที่อุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 1, 2, 3, 4, 5 และ 6 ชั่วโมง

Source	d.f.	MS.	
		น้ำนิ่งปลาทูนำพันธุ์ skipjack	น้ำนิ่งปลาทูนำพันธุ์รวม
treatment	5	13.652*	11.543*
block	9	0.702	1.731
error	45	0.606	0.635

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ จะเห็นว่าเมื่อเวลาที่ใช้ในการย่อยสลายโปรตีนในน้ำนิ่งปลาทูนำทั้งสองชนิดเพิ่มขึ้นค่า DH เพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) แต่จากคะแนนการทดสอบทางประสาทสัมผัส น้ำนิ่งปลาทูนำทั้งสองชนิดที่ผ่านการย่อยสลายด้วยกรดเกลือเข้มข้น 6 M. เป็นเวลา 3 ชั่วโมง มีคะแนนกลิ่นสูงสุด ($p < 0.05$) จึงเลือกผลิตภัณฑ์จากภาวะที่ให้กลิ่นดีที่สุดดังกล่าวสำหรับการทดลองขั้นต่อไป

4.4 ศึกษาภาวะที่เหมาะสมในการปรับปรุงกลิ่นของโปรตีนไฮโดรไลเซท

4.4.1 โปรตีนไฮโดรไลเซทที่ได้จากการย่อยสลายด้วยเอนไซม์

ปรับปรุงกลิ่นของโปรตีนไฮโดรไลเซทจากน้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack และพันธุ์รวม ที่ผลิตตามภาวะที่ดีที่สุดที่สรุปได้จากข้อ 4.2.2 ให้ดีขึ้นด้วย activated carbon powder ปริมาณ 0.01 และ 0.02 % โดยน้ำหนักต่อปริมาตร ใช้อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส ระหว่างการดูดซับและแปรเวลาในการดูดซับเป็น 30 และ 60 นาที ผลการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านกลิ่นแสดงดังตารางที่ 4.16 - 4.17

ตารางที่ 4.16 คະแนนเฉลี่ยการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านกลิ่นของโปรตีนไฮโดรไลเซทจากน้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack และพันธุ์รวม ที่ผ่านการย่อยสลายด้วยสารละลายเอนไซม์ Neutrase® (0.5 unit/g) แล้วปรับปรุงกลิ่นรสด้วย activated carbon powder ปริมาณ 0.01 และ 0.02 % โดยน้ำหนักต่อปริมาตร ที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 และ 60 นาที

ชนิดของโปรตีนไฮโดรไลเซท	ปริมาณ activated carbon powder (% โดยน้ำหนักต่อปริมาตร)	เวลา (นาที)	คะแนนเฉลี่ย ± ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
-------------------------	---	-------------	-----------------------------------

น้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack	0.01	30	6.55 ± 1.20
		60	6.30 ± 1.12
	0.02	30	6.09 ± 1.42
		60	5.93 ± 1.91
น้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์รวม	0.01	30	6.93 ± 0.87
		60	6.34 ± 1.23
	0.02	30	7.93 ± 1.19
		60	6.46 ± 1.28

ตารางที่ 4.17 การวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านกลิ่นของโปรตีนไฮโดรไลเซตจากน้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack และพันธุ์รวมที่ผ่านการย่อยสลายด้วยสารละลายเอนไซม์ Neutrase® (0.5 unit/g) แล้วปรับปรุงกลิ่นด้วย activated carbon powder ปริมาณ 0.01 และ 0.02 % โดยน้ำหนักต่อปริมาตร ที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 และ 60 นาที

SOV	d.f.	MS.
ชนิดของโปรตีนไฮโดรไลเซต (A)	1	9.730*
ปริมาณ activated carbon powder (B)	1	0.104
เวลา (C)	1	7.625*
AB	1	4.753*
AC	1	3.403
BC	1	0.781
ABC	1	1.176
panelist	9	6.829*
error	63	0.983

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ พบว่า ชนิดของโปรตีนไฮโดรไลเซต เวลาที่ใช้ในการปรับปรุงกลิ่น และอิทธิพลร่วมระหว่างชนิดของโปรตีนไฮโดรไลเซตกับปริมาณ activated carbon powder ที่ใช้ มีผลต่อกลิ่นของผลิตภัณฑ์อย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$) แต่อิทธิพลร่วมของทั้ง 3 ปัจจัย มีผลต่อกลิ่นของผลิตภัณฑ์อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) จึงเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของอิทธิพลร่วม

ระหว่างชนิดของโปรตีนไฮโดรไลเซตกับปริมาณ activated carbon powder ที่ใช้และเวลาที่ใช้ ในการปรับปรุงกลิ่นด้วยวิธี Duncan's New Multiple Range Test ผลการเปรียบเทียบแสดง ดังตารางที่ 4.18 และ 4.19 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.18 ผลของชนิดของโปรตีนไฮโดรไลเซต และปริมาณ activated carbon powder ต่อกลิ่นของผลิตภัณฑ์

ชนิดของ โปรตีนไฮโดรไลเซต	ปริมาณ activated carbon powder (% โดยน้ำหนักต่อปริมาตร)	คะแนนเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
น้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack	0.01	6.43 ^{bc} $\pm$ 0.18
	0.02	6.01 ^b $\pm$ 0.11
น้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์รวม	0.01	6.64 ^c $\pm$ 0.42
	0.02	7.20 ^a $\pm$ 1.03

a, b, c ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

เมื่อพิจารณาอิทธิพลร่วมระหว่างชนิดของโปรตีนไฮโดรไลเซตกับปริมาณ activated carbon พบว่า โปรตีนไฮโดรไลเซตจากน้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์รวมที่ผ่านการปรับปรุงกลิ่นด้วย activated carbon powder ปริมาณ 0.02 % โดยน้ำหนักต่อปริมาตร มีคะแนนเฉลี่ยของการทดสอบทางประสาทสัมผัสสูงสุด ($p \leq 0.05$) และเวลาที่ใช้ในการปรับปรุงกลิ่นที่ดีที่สุดคือ 30 นาที จึงเลือกตัวอย่างดังกล่าวสำหรับการทดลองขั้นต่อไป

ตารางที่ 4.19 ผลของเวลาต่อกลิ่นของผลิตภัณฑ์

เวลา (นาที)	คะแนนเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
30	6.88 ^a $\pm$ 0.78
60	6.26 ^b $\pm$ 0.23

a, b ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

4.4.2 โพรตีนไฮโดรไลเซตที่ได้จากการย่อยสลายด้วยกรดเกลือ

ปรับปรุงกลิ่นรสของโปรตีนไฮโดรไลเซตจากน้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack และพันธุ์รวมที่ผลิตตามภาวะที่ดีที่สุดที่สรุปได้จากข้อ 4.3.2 ให้ดีขึ้นด้วย activated carbon powder ปริมาณ 0.01 และ 0.02 % โดยน้ำหนักต่อปริมาตร ที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 และ 60 นาที ผลการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านกลิ่นแสดงดังตารางที่ 4.20-4.21

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.20 คยแนนเจลลี่ยการทดสอบทางประสาทลัมผัสด้านกลีนของโปรตีนไอโครไลเซทจากน้ำ
นึ่งปลาทูน่านั้ skipjack และนั้รวม ที่ผ่านการย่อยสลายด้วยกรดเกลือแล้ว
ปรับปรุ่กลีนรสด้วย activated carbon powder ปริมาณ 0.01 และ 0.02 %
โดยน่านักต่อปริมาตร ที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 และ 60 นาที

ชนิดของ	ปริมาณ activated	เวลา	คยแนนเจลลี่ย ± ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
โปรตีนไอโครไลเซท	carbon powder	(นาที)	
	(% โดยน่านักต่อปริมาตร)		

น้ำนึ่งปลาทูน่านั้

skipjack

0.01

30

6.32 ± 1.43

60

6.12 ± 1.36

0.02

30

6.88 ± 2.53

60

6.05 ± 1.92

น้ำนึ่งปลาทูน่านั้รวม

0.01

30

6.96 ± 1.16

60

6.83 ± 1.96

0.02

30

6.72 ± 1.92

60

8.34 ± 1.38

ศูนย์วิทยทรรักษาการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4.21 การวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านกลิ่นของโปรตีนไฮโดรไลเซตจากน้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack และพันธุ์รวมที่ผ่านการย่อยสลายด้วยกรดเกลือแล้วปรับปรุงกลิ่นด้วย activated carbon powder ปริมาณ 0.01 และ 0.02 % โดยน้ำหนักต่อปริมาตร ที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 30 และ 60 นาที

SOV	d.f.	MS.
ชนิดของโปรตีนไฮโดรไลเซต (A)	1	15.137*
ปริมาณ activated carbon powder (B)	1	3.870
เวลา (C)	1	0.263
AB	1	0.761
AC	1	7.938
BC	1	1.561
ABC	1	7.070
panelist	1	10.417*
error	63	2.059

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ พบว่า ปริมาณ activated carbon powder เวลาที่ใช้ในการปรับปรุงกลิ่นของโปรตีนไฮโดรไลเซต และอิทธิพลร่วมของทั้งสามปัจจัย มีผลต่อกลิ่นของผลิตภัณฑ์อย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) แต่ชนิดของโปรตีนไฮโดรไลเซตมีผลต่อกลิ่นของผลิตภัณฑ์อย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) จึงเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยชนิดของโปรตีนไฮโดรไลเซตด้วยวิธี Duncan's New Multiple Range Test ผลการเปรียบเทียบแสดงดังตารางที่ 4.22

ตารางที่ 4.22 ผลของชนิดของโปรตีนไฮโดรไลเซตต่อกลิ่นรสของผลิตภัณฑ์

ชนิดของโปรตีนไฮโดรไลเซต	คะแนนเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
น้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack	6.34 ^a $\pm$ 0.38
น้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์รวม	7.21 ^b $\pm$ 0.76

a, b ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$)

โปรตีนไฮโดรไลเซตจากน้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์รวมที่ผ่านการปรับปรุงกลิ่นด้วย activated carbon มีคะแนนกลิ่นสูงกว่าตัวอย่างจากน้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์ skipjack อย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$) จึงเลือกตัวอย่างจากน้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์รวมและเพื่อประหยัดปริมาณ activated carbon powder และเวลาที่ใช้ในการปรับปรุงกลิ่น จึงใช้ activated carbon powder ปริมาณ 0.01 % โดยปริมาตร และเวลา 30 นาที สำหรับการทดลองขั้นต่อไป

4.5 การทำโปรตีนไฮโดรไลเซตให้เข้มข้น

เตรียมตัวอย่างโปรตีนไฮโดรไลเซตตามภาวะที่ดีที่สุดที่สรุปได้จากข้อ 4.4.1 และ 4.4.2 ระเหยน้ำด้วยเครื่อง vacuum rotary evaporator แปรอุณหภูมิเป็น 50 และ 60 องศาเซลเซียส ใช้ความเร็ว 240 รอบต่อนาที จนผลิตภัณฑ์ที่ได้มีความเข้มข้น 65° Brix ทดสอบทางประสาทสัมผัส ด้านกลิ่นเปรียบเทียบกับ Skipjack Extract® ผลการทดลองแสดงดังตารางที่ 4.23-4.24

ตารางที่ 4.23 คชแนนเฉลี่ยการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านกลิ่นของ Skipjack Extract® และโปรตีนไฮโดรไลเซท เข้มข้น 65° Brix จากการระเหยน้ำด้วยเครื่อง vacuum rotary evaporator ที่อุณหภูมิ 50 และ 60 องศาเซลเซียส ความเร็ว 240 รอบต่อนาที

ตัวอย่าง	อุณหภูมิ (°C)	คชแนนเฉลี่ย ™ ± ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
Skipjack Extract ®	-	8.01 ± 0.67
1	50	8.30 ± 1.27
	60	8.38 ± 0.90
2	50	8.15 ± 0.87
	60	8.22 ± 0.99

ตัวอย่างที่ 1 โปรตีนไฮโดรไลเซทที่ได้จากการย่อยสลายโปรตีนในน้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์รวมด้วย สารละลายเอนไซม์ Neutrase® (0.5 unit/g) ตามภาวะที่ดีที่สุดที่สรุปได้จากข้อ 4.2.2 และผ่านการปรับปรุงกลิ่นตามข้อ 4.4.1

ตัวอย่างที่ 2 โปรตีนไฮโดรไลเซทที่ได้จากการย่อยสลายโปรตีนในน้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์รวมด้วยกรด เกลือเข้มข้น 6 M. ตามภาวะที่ดีที่สุดที่สรุปได้จากข้อ 4.3.2 และผ่านการปรับปรุง กลิ่นตามข้อ 4.4.2

ตารางที่ 4.24 การวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนเฉลี่ยการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านกลิ่นของ Skipjack Extract® และโปรตีนไฮโดรไลเซตเข้มข้น 65° Brix จาก การระเหยน้ำด้วยเครื่อง vacuum rotary evaporator ที่อุณหภูมิ 50 และ 60 องศาเซลเซียส ความเร็ว 240 รอบต่อนาที

source	d.f.	MS.
treatment	4	0.99
block	9	0.53
error	36	0.563

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพบว่า กลิ่นของผลิตภัณฑ์ทั้ง 3 ตัวอย่างแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p \geq 0.05$) เนื่องจากการทำให้เข้มข้นที่ 60 องศาเซลเซียส ใช้เวลาเพียง 30 นาที ขณะที่การทำให้เข้มข้นที่อุณหภูมิ 50 องศาเซลเซียส ใช้เวลาถึง 60 นาที ดังนั้นจึงเลือกอุณหภูมิ 60 องศาเซลเซียส ในการทำโปรตีนไฮโดรไลเซตทั้งสองชนิดให้เข้มข้น

4.6 วิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีของโปรตีนไฮโดรไลเซตเข้มข้นเปรียบเทียบกับ Skipjack Extract®

วิเคราะห์องค์ประกอบทางเคมีของโปรตีนไฮโดรไลเซตเข้มข้น ที่ผลิตตามภาวะที่ดีที่สุดที่สรุปได้จากข้อ 4.5 เปรียบเทียบกับ Skipjack Extract® สมบัติที่วิเคราะห์ได้แก่ ปริมาณโปรตีน ปริมาณไขมัน ปริมาณความชื้น ปริมาณเถ้าทั้งหมด และปริมาณเกลือ (ตามวิธีในข้อ 4.1) ผลการวิเคราะห์แสดงดังตารางที่ 4.25

ตารางที่ 4.25 องค์ประกอบทางเคมีของโปรตีนไฮโดรไลเซตเข้มข้นที่ผลิตได้เปรียบเทียบกับ Skipjack Extract®

องค์ประกอบทางเคมี	ค่าเฉลี่ย ± ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน		
	ตัวอย่างที่ 1	ตัวอย่างที่ 2	Skipjack Extract ®
ร้อยละของความชื้น	32.10 ± 0.64	32.36 ± 0.52	29.55 ± 0.83
ร้อยละของปริมาณโปรตีน (Nx6.25)	53.50 ± 0.19	51.95 ± 0.25	54.21 ± 0.72
ร้อยละของปริมาณไขมัน	3.67 ± 0.03	3.88 ± 0.04	4.18 ± 0.11
ร้อยละของปริมาณเถ้า	9.11 ± 0.04	11.36 ± 0.30	9.95 ± 0.20
ร้อยละของคาร์โบไฮเดรต	1.62 ± 0.05	0.45 ± 0.04	2.11 ± 0.07
ร้อยละของปริมาณเกลือ (โดยน้ำหนัก)	3.26 ± 0.07	10.32 ± 0.13	4.41 ± 0.22

- ตัวอย่างที่ 1 โปรตีนไฮโดรไลเซตที่ได้จากการย่อยสลายโปรตีนในน้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์รวมด้วย สารละลายเอนไซม์ Neutrase® (0.5 unit/g) ตามภาวะที่ดีที่สุดที่สรุปได้จากข้อ 4.2.2 ผ่านการปรับปรุงกลิ่นตามข้อ 4.4.1 และทำให้เข้มข้นตามข้อ 4.5
- ตัวอย่างที่ 2 โปรตีนไฮโดรไลเซตที่ได้จากการย่อยสลายโปรตีนในน้ำนิ่งปลาทูน่าพันธุ์รวมด้วยกรด เกลือเข้มข้น 6 M. ตามภาวะที่ดีที่สุดที่สรุปได้จากข้อ 4.3.2 ผ่านการปรับปรุงกลิ่น ตามข้อ 4.4.2 และทำให้เข้มข้นตามข้อ 4.5

4.7 การใช้ประโยชน์โปรตีนไฮโดรไลเซตเข้มข้นที่ผลิตได้

4.7.1 ศึกษาปริมาณที่เหมาะสมในการใช้เป็นสารปรุงแต่งกลิ่นรสอาหาร

ผลิตโปรตีนไฮโดรไลเซตเข้มข้นตามภาวะที่ตีที่สุกที่สุดที่ได้จากข้อ 4.5 นำมาใช้เป็นสารปรุงแต่งกลิ่นรสในผลิตภัณฑ์แชนด์วิชปลาทูน่าในปริมาณ 0, 1.5, 2.5, และ 3.5 % โดยน้ำหนัก ผลการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านกลิ่นและรสชาติ แสดงดังตารางที่ 4.26-4.27

ตารางที่ 4.26 คะแนนเฉลี่ยการยอมรับทางประสาทสัมผัสด้านกลิ่นและรสชาติของผลิตภัณฑ์แชนด์วิชปลาทูน่าซึ่งเติมโปรตีนไฮโดรไลเซตที่ได้จากการย่อยสลายโปรตีนในน้ำนิ่งปลาทูน่าด้วยเอนไซม์และกรดเกลือ ปริมาณ 0, 1.5, 2.5, และ 3.5 % โดยน้ำหนัก

ปริมาณสารปรุงแต่งกลิ่นรสปลาทูน่า (% โดยน้ำหนัก)	คะแนนเฉลี่ย $\pm$ ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน	
	โปรตีนไฮโดรไลเซตจาก การย่อยด้วยเอนไซม์	โปรตีนไฮโดรไลเซตจาก การย่อยด้วยกรดเกลือ
0	5.25 ^c $\pm$ 0.44	5.45 ^c $\pm$ 0.51
1.5	6.35 ^b $\pm$ 0.67	7.95 ^a $\pm$ 0.69
2.5	7.45 ^a $\pm$ 0.68	6.45 ^b $\pm$ 0.76
3.5	7.60 ^a $\pm$ 0.68	6.36 ^b $\pm$ 0.49

a, b, c ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันจากแถวตั้งเดียวกันแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p \leq 0.05$)

ตารางที่ 4.27 การวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนเฉลี่ยการยอมรับทางประสาทสัมผัสด้านกลิ่น และรสชาติของผลิตภัณฑ์แช่แข็งปลาทูน่าซึ่งเติมโปรตีนไฮโดรไลเซตที่ได้จากการย่อยสลายโปรตีนในน้ำนิ่งปลาทูน่าด้วยเอนไซม์และกรดเกลือ ปริมาณ 0, 1.5, 2.5, และ 3.5 % โดยน้ำหนัก

source	d.f.	MS.	
		โปรตีนไฮโดรไลเซตจาก การย่อยด้วยเอนไซม์	โปรตีนไฮโดรไลเซตจาก การย่อยด้วยกรดเกลือ
treatment	3	23.946 [*]	21.467 [*]
blocks	19	0.981	0.411
error	57	0.200	0.379

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพบว่า ผลิตภัณฑ์แช่แข็งปลาทูน่าที่เติมโปรตีนไฮโดรไลเซตจากการย่อยสลายด้วยเอนไซม์ ปริมาณ 2.5 และ 3.5 % โดยน้ำหนัก มีคะแนนการยอมรับทางประสาทสัมผัสสูงสุดและแตกต่างอย่างไม่มีนัยสำคัญ ($p > 0.05$) จึงเลือกปริมาณ 2.5 % สำหรับการทดลองขั้นต่อไป ส่วนตัวอย่างที่ใช้โปรตีนไฮโดรไลเซตจากการย่อยสลายด้วยกรดเกลือเป็นสารปรุงแต่งกลิ่นรสนั้นปริมาณที่เหมาะสมคือ 1.5 % เนื่องจากให้ผลิตภัณฑ์ที่มีกลิ่นและรสชาติดีที่สุดจึงเลือกตัวอย่างนี้สำหรับการทดลองขั้นต่อไป

4.7.2 เปรียบเทียบคุณภาพโปรตีนไฮโดรไลเซตเข้มข้นที่ผลิตได้กับ Skipjack Extract® นำ Skipjack Extract® มาใช้เป็นสารปรุงแต่งกลิ่นรสในผลิตภัณฑ์แซนด์วิชปลาทูน่าในปริมาณ 2.5 % โดยน้ำหนัก และเตรียมผลิตภัณฑ์แซนด์วิชปลาทูน่าที่เลือกได้จากข้อ 4.7.1 แล้วทดสอบทางประสาทสัมผัสเปรียบเทียบกับตัวอย่างควบคุมซึ่งไม่ได้เติมสารปรุงแต่งกลิ่นรสปลาทูน่า ผลการทดสอบทางประสาทสัมผัสด้านกลิ่นและรสชาติ แสดงดังตารางที่ 4.28-4.29

ตารางที่ 4.28 คະแนนเฉลี่ยการยอมรับทางประสาทสัมผัสด้านกลิ่นและรสชาติของผลิตภัณฑ์แซนด์วิชปลาทูน่าที่เติม Skipjack Extract® ปริมาณ 2.5 % และเติมโปรตีนไฮโดรไลเซตเข้มข้นที่ได้จากการย่อยสลายโปรตีนด้วยเอนไซม์และกรดเกลือ ปริมาณ 2.5 และ 1.5 % ตามลำดับ

ตัวอย่าง	คະแนนเฉลี่ย + ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
ไม่เติมสารปรุงแต่งกลิ่นรส	5.65 ^c + 0.51
1	7.45 ^a + 0.77
2	7.65 ^a + 0.78
3	6.45 ^b + 0.76

a, b, c ตัวเลขที่มีอักษรกำกับต่างกันแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$)

- ตัวอย่าง 1 ผลิตภัณฑ์แซนด์วิชปลาทูน่าที่เติม Skipjack Extract® ปริมาณ 2.5 % โดยน้ำหนัก
- ตัวอย่าง 2 ผลิตภัณฑ์แซนด์วิชปลาทูน่าที่เติมโปรตีนไฮโดรไลเซตเข้มข้นจากการย่อยสลายด้วยเอนไซม์ ปริมาณ 2.5 % โดยน้ำหนัก
- ตัวอย่าง 3 ผลิตภัณฑ์แซนด์วิชปลาทูน่าที่เติมโปรตีนไฮโดรไลเซตเข้มข้นจากการย่อยสลายด้วยกรดเกลือ ปริมาณ 1.5 % โดยน้ำหนัก

ตารางที่ 4.29 การวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนเฉลี่ยการยอมรับทางประสาทสัมผัสด้านกลิ่น และรสชาติของผลิตภัณฑ์แซนด์วิชปลาทูน่าที่เติม Skipjack Extract® ปริมาณ 2.5 % และเติมโปรตีนไฮโดรไลเซตเข้มข้นที่ได้จากการย่อยสลายโปรตีนด้วย เอนไซม์ และกรดเกลือ ปริมาณ 2.5 และ 1.5 % ตามลำดับ

source	d.f.	MS.
treatment	3	18.333 [*]
blocks	19	1.279
error	57	0.237

* แตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ ($p < 0.05$)

จากการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติพบว่า การเติมโปรตีนไฮโดรไลเซตที่ได้จากการย่อยสลายโปรตีนในน้ำนิ่งปลาทูน่าเอนไซม์ และ Skipjack Extract® ปริมาณ 2.5 % โดยน้ำหนัก ให้ผลิตภัณฑ์ที่มีกลิ่นและรสชาติเป็นที่ยอมรับไม่แตกต่างกัน ($p > 0.05$)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย